

DOSAR NR. XXXXXXXX

contestație
Contopire pedeapsă

ROMÂNIA
TRIBUNALUL DÂMBOVIȚA – SECȚIA PENALĂ
INCHIERE
Ședința publică din data de 26 februarie 2016
JUDECĂTOR – P. D. C.
GREFIER – S. C.

Parchetul de pe lângă Tribunalul Dâmbovița reprezentat de
Procuror - C.S.

Pe rol fiind soluționarea contestației formulată de către persoana condamnată **G.A.N**, fiul lui **XXXXX** și **XXXXX**, născut la **XXXXX**, CNP **XXXXX**, aflat în Penitenciarul Mărgineni, împotriva sentinței penale nr. **XX/XXXX** pronunțată de către Judecătoria Moreni..

La apelul nominal, făcut în ședința publică s-a prezentat contestatorul-condamnat asistat de către avocat **A.P.**- desemnată din oficiu să asigure asistența judiciară obligatorie, conform delegației nr. **XXXX** depusă la dosar.

Procedura de citare – legal îndeplinită.

S-a făcut referatul cauzei de către grefierul de ședință, care învederează instanței următoarele:

- **obiect cauzei** – contopire pedeapsă ;
- **stadiul procesual** – contestație ;
- **cauza se afla** la primul termen de judecată;

- la data de 12 februarie 2016 judecătorul de supraveghere din cadrul Penitenciarului Mărgineni a înaintat declarația luată condamnatului în care a arătat că el a formulat prezenta contestație și înțelege să și-o mențină, dorind să fie citat pentru acest termen.

Având cuvântul, condamnatul declară că insistă în contestația formulată.

Instanța, având în vedere că contestatorul-condamnat a suferit mai multe condamnări succesive, din oficiu, pune în discuție în conformitate cu art.475 și urm. NCPP admisibilitatea sesizării Înaltei Curți de Casație și Justiție – completul de dezlegarea unor chestiuni de drept în materie penală pentru a se pronunța cu privire la ordinea operațiunilor ce trebuie efectuate pentru soluționarea cererii petentului întemeiată pe dispozițiile art.585 NCPP, în contextul aplicării potențiale într-o situație precum cea existentă în speță a instituțiilor de drept penal ce vizează concursul de infracțiuni, recidiva și regimul juridic al revocării liberării condiționate, precum și a legii aplicabile în contextul intervenirii mai multor legi penale în timp.

Apărătorul condamnatului susține că este de acord cu punctul de vedere pus în discuție și, față de particularitatea cauzei, apreciază necesară și admisibilă sesizarea Înaltei Curți de Casație și Justiție cu privire la pronunțarea asupra aspectelor puse în discuție în vederea corectei soluționări a situației juridice a petentului.

Procurorul de ședință apreciază că sunt îndeplinite disp. art. 475 Cod procedură penală în sensul că trebuie ca Înalta Curte de Casație și Justiție să interpreteze asupra situației juridice a petentului.

INSTANȚA

Având nevoie de timp pentru deliberare și, pentru a da posibilitatea depunerii și a unor concluzii scrise cu privire la punctul de vedere al părții și al Ministerului Public cu privire la opinia asupra chestiunii de drept

DISPUNE :

Amână pronunțarea la data de 11 martie 2016
Dată și citită în ședința publică din 26 februarie 2016.

JUDECĂTOR
P.D.C.

GREFIER
S.C.

DOSAR NR.XXXX

Contestație
Contopire pedepse

ROMÂNIA
TRIBUNALUL DÂMBOVIȚA – SECȚIA PENALĂ
ÎNCHEIERE
Ședința publică din data de 11.03.2016
JUDECĂTOR – P.D.C.
GREFIER – S.C.

Parchetul de pe lângă Tribunalul Dâmbovița reprezentat de
Procuror - C.S.

Pe rol fiind soluționarea contestației formulată de către condamnatul G.A.N., fiul lui XXXXXX, născut la data de XXXXX, deținut în Penitenciarul Mărgineni, împotriva sentinței penale nr.21 din 14.01.2016, pronunțată de Judecătoria Moreni, în dosarul nr. XXXX, sub aspectul sesizării Înaltei Curți de Casație și Justiție asupra soluționării unor chestiuni de drept.

Dezbaterile au avut loc la termenul din 26.02.2016, fiind consemnate prin încheierea de ședință de la acea dată, când instanța, pentru a da posibilitatea părților de a depune concluzii scrise asupra aspectului pus în discuție a amânat pronunțarea până la data de astăzi când,

INSTANȚA

Deliberând asupra cauzei penale de față, constată următoarele:

Prin sentința penală nr. 21 din 14.01.2016, pronunțată de Judecătoria Moreni, în dosarul nr. XXXXX, în baza art. 587 Cod procedură penală s-a admis în parte cererea de contopire a pedepselor formulată de petentul condamnat G.A.N..

Astfel s-a descontopit pedeapsa rezultantă de **2 ani închisoare** aplicată prin **sentința penală nr. 309/13.02.2015 a Judecătoriei Ploiești**, definitivă prin neapelare la 10.03.2015, în următoarele pedepse componente:

- 2 ani închisoare pentru săvârșirea la data de **30.03.2011** a unei infracțiuni prevăzute de art. 208,209 al.1 lit. e Cod penal, cu aplicarea art. 396 alin.1 și 2 Ncpp și art. 5 Cp
- 2 ani închisoare pentru săvârșirea la data de **22.06.2011** a unei infracțiuni prevăzute de art. 208,209 al.1 lit. e Cod penal, cu aplicarea art. 396 alin.1 și 2 Ncpp și art. 5 Cp
- 2 ani închisoare pentru săvârșirea la data de **22.06.2011** a unei infracțiuni prevăzute de art. 208,209 al.1 lit. e Cod penal, cu aplicarea art. 396 alin.1 și 2 Ncpp și art. 5 Cp
- 2 ani închisoare pentru săvârșirea la data de **04.09.2011** a unei infracțiuni prevăzute de art. 208,209 al.1 lit. a,e și g Cod penal, cu aplicarea art. 396 alin.1 și 2 Ncpp și art. 5 Cp

S-a descontopit pedeapsa rezultantă de **4 ani închisoare** aplicată prin **sentința penală nr. 1630/26.07.2013 a Judecătoriei Ploiești**, definitivă la 04.09.2013, în următoarele pedepse componente:

- 3 ani și 6 luni închisoare pentru săvârșirea în perioada **11.01.2011 – 26.02.2011** a unei infracțiuni de furt calificat în formă continuată, aplicată inițial prin s.p. 1422/2012 a Judecătoriei Ploiești, definitivă la 05.12.2012.

- 3 ani închisoare pentru săvârșirea la data de **09.09.2011** a unei infracțiuni de furt calificat, anulată prin s.p. 1422/2012 a Judecătoriei Ploiești, definitivă la 05.12.2012.
- 6 luni spor aplicat inițial prin s.p. 1422/2012 a Judecătoriei Ploiești, definitivă la 05.12.2012.
- 2 ani și 6 luni închisoare pentru săvârșirea la data de **29.10.2009** a unei infracțiuni prevăzute de art. 208, 209 al.1 lit. a,g și i Cod penal, cu aplicarea art. 320 alin.1 Cod pr.p., aplicată inițial prin s.p. 233/2013 a Judecătoriei Ploiești, definitivă la 06.03.2013.
- 8 luni închisoare pentru săvârșirea la data de **29.10.2009** a unei infracțiuni prevăzute de art. 86 al.3 din OUG 195/2002, cu aplicarea art. 320 alin.1 Cod pr.p., aplicată inițial prin s.p. 233/2013 a Judecătoriei Ploiești, definitivă la 06.03.2013.
- 3 ani închisoare pentru săvârșirea la data de **09.09.2011** a unei infracțiuni de furt calificat, anulată prin s.p. 233/2013 a Judecătoriei Ploiești, definitivă la 06.03.2013.

În baza art. 33 lit.a și art. 33 lit.b Cp 1968 s-au contopit aceste pedepse, urmând ca petentul să execute pedeapsa cea mai grea de **3 ani și 6 luni închisoare**, la care a fost adăugat un spor de 8 luni închisoare, prin reindividualizare, pedeapsa rezultantă fiind de **4 ani și 2 luni închisoare**.

În baza art. 36, al.3, C. pen.s-a dedus din pedeapsa rezultantă perioada executată din data de 09.09.2011 – 21.05.2014.

S-a dispus anularea mandatelor de executare nr. 359/2015 și 1952/2013 ale Judecătoriei Ploiești și emiterea unui nou mandat cu menținerea celorlalte dispoziții ale hotărârilor de condamnare și a stării de arest.

În esență s-a arătat că pedepsele aplicate prin sentințele mai sus menționate (una dintre acestea fiind ea însăși o sentință de contopire a unor pedepse aplicate anterior) sunt generate de săvârșirea unor infracțiuni concurente, toate comise sub imperiul legii vechi, apreciată ca fiind mai favorabilă și din perspectiva regimului juridic sancționator al concursului de infracțiuni, realizându-se astfel potrivit acesteia contopirea tuturor pedepselor.

În cuprinsul sentinței atacate s-a mai menționat că nu poate fi contopită și pedeapsa aplicată prin s.p. 3148/31.10.2014 a Judecătoriei Ploiești, aceasta reprezentând al doilea termen al recidivei postcondamnatorii în raport cu pedeapsa aplicată prin s.p.1630/2013 a Judecătoriei Ploiești. Ca urmare, nici perioada executată din aceasta nu poate fi dedusă.

Împotriva acestei sentințe a formulat contestație condamnatul G.A.N., care a apreciat că soluționarea cererii sale a fost eronată prin prisma neincluzerii în contopirea pedepselor și a celor aplicate prin s.p. nr. 3148/31.10.2014 a Judecătoriei Ploiești definitivă la 19.01.2015.

Se constată că într-adevăr petentul solicitase contopirea pedepselor pentru care sunt emise mandate de executare a pedepselor distincte urmare a 3 sentințe de condamnare (2 asupra cărora judecătoria realizează contopirea pedepselor la care se adaugă și s.p. nr. 3148/31.10.2014 a Judecătoriei Ploiești definitivă prin d.p. nr.33/19.01.2015 a Curții de Apel Ploiești.

Situația juridică a condamnărilor relevante soluționării cererii petentului trebuie rezumată după cum urmează:

Prin s.p. nr. 1630/26.07.2013 a Judecătoriei Ploiești, definitivă la 04.09.2013, petentului condamnat i-a fost aplicată pedeapsa de **4 ani închisoare** urmare a contopirii

pedepselor aplicate prin două sentințe de condamnare anterioare - s.p. 1422/2012 a Judecătoriei Ploiești, definitivă la 05.12.2012, respectiv s.p. 233/2013 a Judecătoriei Ploiești, definitivă la 06.03.2013.

Prin s.p. 1422/2012 a Judecătoriei Ploiești, definitivă la 05.12.2012 petentul fusese condamnat la pedeapsa rezultantă de 4 ani închisoare urmare a contopirii pedepselor de **3 ani și 6 luni închisoare** pentru săvârșirea în perioada **11.01.2011 – 26.02.2011** a unei infracțiuni de furt calificat în formă continuată, respectiv **3 ani închisoare** pentru săvârșirea la data de **09.09.2011** a unei infracțiuni de furt calificat (pedeapsă pentru care prin s.p. nr.2296/2011 a Judecătoriei Ploiești fusese suspendată executarea sub supraveghere, beneficiu anulat prin s.p. nr.1422/2012). Judecătoria Ploiești aplicase pedeapsa cea mai grea de 3 ani și 6 luni închisoare prin s.p. nr.1422/2012 la care adăugase un spor de 6 luni, pedeapsa rezultantă fiind de 4 ani închisoare.

Prin s.p. nr. 233/2013 a Judecătoriei Ploiești, definitivă la 06.03.2013 petentul fusese condamnat la pedeapsa rezultantă de 3 ani închisoare urmare a contopirii pedepselor de **2 ani și 6 luni închisoare** pentru săvârșirea la data de **29.10.2009** a unei infracțiuni prevăzute de art. 208, 209 al.1 lit. a,g și i Cod penal, **8 luni închisoare** pentru săvârșirea la data de **29.10.2009** a unei infracțiuni prevăzute de art. 86 al.3 din OUG 195/2002 și **3 ani închisoare** pentru săvârșirea la data de **09.09.2011** a unei infracțiuni de furt calificat (pedeapsă pentru care prin s.p. nr.2296/2011 a Judecătoriei Ploiești definitivă la 23.01.2012 fusese suspendată executarea sub supraveghere, beneficiu anulat și prin s.p. nr.233/2013).

Ca atare prin s.p. nr.1360/2013 Judecătoria Ploiești a descontopit pedepsele mai sus menționate aplicate prin s.p. nr.1422/2012 și 233/2013 ale Judecătoriei Ploiești și a efectuat o nouă operațiune de contopire a pedepselor, aplicând-o pe cea mai grea de 3 ani și 6 luni închisoare cu menținerea sporului de 6 luni aplicat prin s.p. nr.1422/2012 în final petentului fiindu-i aplicată o pedeapsă **rezultantă de 4 ani închisoare**. A fost **dedusă pedeapsa executată de la 09.09.2011 la zi**, iar din această pedeapsă petentul a fost **liberat condiționat la 21.05.2014**.

Prin s.p. nr.3148/2014 a Judecătoriei Ploiești definitivă prin d.p. nr.33/19.01.2015 a Curții de Apel Ploiești, petentul a fost condamnat pentru 2 infracțiuni de distrugere calificată comise la 14.07.2014 și pentru care fusese arestat preventiv la 21.07.2014. Astfel pentru aceste infracțiuni s-au stabilit pedepse de 1 an și 6 luni închisoare, care au fost contopite potrivit art.39 NCP (fiind aplicată pedeapsa cea mai grea și o treime din cealaltă) aplicându-se pedeapsa rezultantă de 2 ani închisoare. **În temeiul art.104 al.2 NCP a fost revocată liberarea condiționată ce intervenise la 21.05.2014, iar restul de 475 de zile rămas neexecutat din pedeapsa de 4 ani închisoare aplicată prin s.p. nr.1360/2013 a Judecătoriei Ploiești mai sus menționată a fost adăugat pedepsei de 2 ani închisoare**. A fost dedusă perioada arestului preventiv de la 21.07.2014 la zi. A fost emis MEPI nr.3484/20.01.2015 executabil în perioada 21.07.2014 – 07.11.2017.

Ulterior prin s.p. nr.309/13.02.2015 a Judecătoriei Ploiești definitivă prin neapelare la 10.03.2015 petentul a fost condamnat la **4 pedepse de câte 2 ani închisoare** pentru infracțiuni de furt calificat comise în perioada **30.03.2011-04.09.2011**, pedepse contopite potrivit art.34 C.p. din 1968, fiind stabilită pedeapsa rezultantă de 2 ani închisoare pentru care s-a emis MEPI nr.359/10.03.2015 executabil în perioada 08.11.2017 – 07.11.2019.

Într-un rezumat și mai concentrat al situației juridice, petentul fusese condamnat pentru infracțiuni intenționate comise în perioada 2009 – 2011 la diferite pedepse cu închisoarea definitiv în anii 2012 și 2013 respectiv ultima dată pe calea unei contopiri în anul 2013, pedeapsa rezultantă fiind de 4 ani închisoare (3 ani și 6 luni plus un spor de 6 luni închisoare), din care se liberează condiționat potrivit legii vechi la 21.05.2014.

Este trimis în judecată în anul 2013 pentru alte 4 infracțiuni comise în anul 2011 și condamnat la 4 pedepse de câte 2 ani închisoare cu rezultanta de 2 ani închisoare potrivit legii vechi, printr-o sentință definitivă la 10.03.2015 fără ca instanța să fi statuat asupra concurenței acestor infracțiuni cu cele ce făcuseră obiectul contopirii pedepselor cu rezultanta de 4 ani închisoare din care petentul era liberat condiționat.

De asemenea petentul comite sub imperiul legii noi 2 infracțiuni intenționate pentru care este condamnat la pedepse de 1 an și 6 luni închisoare – cu rezultantă 2 ani închisoare potrivit codului penal nou, revocându-se potrivit dispozițiilor legii noi (104 al.2 NCP) beneficiul liberării condiționate a executării pedepsei mai sus menționate și adăugat restul rămas neexecutat de 475 de zile din pedeapsa de 4 ani închisoare, la pedeapsa de 2 ani închisoare nou stabilită. Sentința condamnării mai sus precizate rămâne definitivă la 19.01.2015.

Potentul uzează de mijlocul procedural pus la dispoziție prin prevederile art.585 NCPP pentru modificarea pedepsei stabilite (practic în acest moment el având de executat cumul pedepsele de 2 ani și 475 de zile închisoare plus 2 ani închisoare până în anul 2019) susținând că suntem în situația unui concurs de infracțiuni care trebuie contopite.

În cauză este pusă însă în discuție o problemă juridică ivită și sub imperiul vechi și netranșată definitiv de practică, complicată și prin intervenirea mai multor legi penale aplicabile succesiv în timp. Este problema pedepselor pentru infracțiuni concurente „două câte două”, ce poate redusă la următoarea expunere: pedeapsă stabilită inițial pentru o infracțiune, concurentă cu o infracțiune pentru care se aplică ulterior o altă pedeapsă, aceasta din urmă infracțiune fiind concurentă cu o a treia infracțiune în ordine cronologică pentru care s-a stabilit o altă pedeapsă, iar această a treia infracțiune este comisă după rămânerea definitivă a sentinței de condamnare pentru prima infracțiune menționată. De asemenea pentru fiecare dintre cele 3 pedepse stabilite la momente temporale diferite potrivit situației de mai sus, acestea pot fi rezultanta unui concurs de infracțiuni judecate în același timp. Complicația suplimentară ivită acestei probleme deja dificil de soluționat, este dată de faptul că pentru fiecare dintre cele 3 categorii de infracțiuni, avem, potrivit datei comiterii și datei condamnărilor situații diferite (infracțiuni săvârșite sub imperiul legii vechi și pentru care se pronunță condamnări înainte de 01.02.2014, infracțiuni săvârșite înainte de 01.02.2014 dar judecate după 01.02.2014 cu reținerea legii vechi ca fiind mai favorabilă și infracțiuni săvârșite și judecate după 01.02.2014). Toate categoriile sunt expresia pluralității de infracțiuni (concurente între ele sau și între categorii – prima cu a doua, a doua cu a treia, iar situația ultimei categorii față de prima fiind cea a recidivei cu aplicabilitatea legii noi față de data săvârșirii faptelor dar și a regimului juridic particular al revocării liberării condiționate care este diferit din perspectiva legii vechi față de noile dispoziții ale codului penal).

Tribunalul constată astfel că soluționarea cererii petentului depinde de dezlegarea unor probleme de drept, chestiune nerealizată încă în practică și pentru care legiuitorul a prevăzut posibilitatea ca Înalta Curte de Casație și Justiție să se pronunțe potrivit art.475 și urm. NCPP.

Astfel, o operațiune de contopire a unor pedepse stabilite pentru infracțiuni concurente (pedepse ele însele rezultante a unor alte concursuri de infracțiuni constatate prin sentințele respective) presupune conform practicii judiciare, descontopirea pedepselor rezultante aplicate și aplicarea regulilor corespunzătoare situației juridice globale (în principiu a regulilor specifice concursului de infracțiuni sau a celor referitoare la tratamentul sancționator al recidivei, sau, în cazuri mai complicate a regulilor combinate ale tratamentului sancționator al concursului de infracțiuni și recidivei).

Într-o situație precum cea din speță se cere determinată o ordine a aplicării mai multor instituții de drept penal (concurș sau recidivă, respectiv regim juridic al revocării liberării condiționate) cu mențiunea că trebuie determinată corespunzător și legea penală aplicabilă (veche sau nouă potrivit etapelor corespunzător alese).

De această ordine depinde soluționarea corectă a cauzei, iar legiuitorul nu furnizează un răspuns suficient de clar la această chestiune ce se cere interpretată de către Înalta Curte de Casație și Justiție potrivit competenței sale mai sus menționate.

O primă problemă identificată de tribunal se referă la pedeapsa de 2 ani și 475 de zile de închisoare aplicată prin s.p. nr. 3148/2014 a Judecătorei Ploiești definitivă prin d.p. nr.33/19.01.2015 a Curții de Apel Ploiești. În contextul în care infracțiunile judecate în această cauză, săvârșite la 14.07.2014, sunt concurente cu cele săvârșite în cursul anului 2011 și pentru care s-a stabilit definitiv pedeapsa rezultantă de 2 ani închisoare prin s.p. nr.309/2015 a Judecătorei Ploiești, iar aceasta ar impune descontopirea pedepsei 2 ani și 475 de zile, ne punem întrebarea dacă se poate verifica modalitatea în care s-a procedat la revocarea beneficiului liberării condiționate din pedeapsa de 4 ani închisoare aplicată prin s.p. nr.1630/2013 a Judecătorei Ploiești și la adăugarea restului rămas neexecutat de 475 de zile la pedeapsa de 2 ani aplicată.

Ne punem această întrebare în contextul în care se observă din datele speței că, urmare a judecării petentului pentru infracțiunile săvârșite la 14.07.2014, se procedează la stabilirea pedepselor de 1 an și 6 luni închisoare cu pedeapsă rezultantă de 2 ani închisoare (pedeapsa de 1 an și 6 luni închisoare la care se adaugă o treime din cealaltă pedeapsă de 1 an și 6 luni închisoare) și se constată faptul că infracțiunile au fost comise în interiorul restului rămas neexecutat din pedeapsa de 4 ani închisoare aplicată prin s.p. nr.1630/2013 a Judecătorei Ploiești, petentul fiind liberat condiționat la 21.05.2014.

În ceea ce privește această pedeapsă de 4 ani închisoare ea fusese stabilită pentru infracțiuni comise în perioada 2009 – 2011, petentul fiind arestat preventiv la 09.09.2011 și executând pedeapsa fără întrerupere până la 21.05.2014 când este liberat condiționat potrivit dispozițiilor art.59 și urm. C.p. din 1968.

Se constată că practica judiciară în materia liberării condiționate a fost constantă în a face aplicarea, după data de 01.02.2014 a dispozițiilor relevante din legea veche considerate pe bună dreptate mai favorabile decât cele din legea nouă. Astfel, legea nouă în materia liberării condiționate urmare a pedepsei închisorii – art.100 și urm. NCP, prevede fracții mai mari din pedeapsă, ce trebuie obligatoriu executate și, pe de altă parte, prevede supravegherea pe durata restului rămas neexecutat din pedeapsă cu obligații specifice pe care trebuie să le respecte persoana condamnată. Față de aceste aspecte, pentru infracțiuni comise sub imperiul legii vechi și care au dus la pedepse aplicate potrivit aceleiași legi, liberarea condiționată a intervenit potrivit dispozițiilor 59 și urm. C.p. din 1968, chiar și după 01.02.2014, acesta fiind și cazul liberării condiționate a petentului din pedeapsa de 4 ani închisoare mai sus menționată, la 21.05.2014. Mai remarcăm faptul că alegerea legii vechi în verificarea condițiilor pe care petentul le-ar fi îndeplinit pentru liberarea condiționată s-a făcut nu în aplicarea art.5 NCP, ci prin constatarea că legea veche, aplicabilă potențial față de faptul că o persoană a fost condamnată la o pedeapsă privativă de libertate conform acestei legi, este mai favorabilă decât noile dispoziții ale codului penal în materie. Art.5 NCP nu este aplicabil la judecarea cererii de liberare condiționată ci doar judecării unei cauze până la intervenirea unei condamnări definitive. Liberarea condiționată este însă în egală măsură și o instituție de drept penal, ea comportând și un aspect procesual penal (reglementarea unei proceduri de judecată a cererii de liberare condiționată). Alături de alte instituții de drept penal – trăsăturile infracțiunii (tipicitate, antijuridicitate, imputabilitate) aplicarea pedepsei principale, aplicarea

pedepselor complementare și accesorii, tratamentul penal al pluralității de infracțiuni, prescripția răspunderii penale sau reabilitarea, liberarea condiționată este una din instituțiile de drept penal care trebuie să stea la baza aprecierii alegerii legii penale mai favorabile în cazul intervenirii mai multor legi penale până la condamnarea definitivă a unei persoane.

Raportul juridic de drept penal ce ar avea ca obiect tragerea la răspundere a unei persoane pentru săvârșirea unei infracțiuni este un raport juridic cu desfășurare mai mare în timp incluzând și executarea pedepsei și pe cale de consecință și potențialitatea liberării condiționate.

Astfel, regulile specifice liberării condiționate pot fi apreciate nu numai prin raportare la legea în vigoare la momentul punerii în discuție a cererii de liberare condiționată ci trebuie avut în vedere că vizează un raport juridic mai larg – cel al amenajării tragerii la răspundere penală a unei persoane, aspect realizat definitiv printr-o hotărâre de condamnare în care s-a ales deja o lege aplicabilă. Precum se amintea anterior, dacă am fi avut o condamnare pentru fapte comise înainte de 01.02.2014, după această dată, cu alegerea legii penale mai favorabile legea veche, atunci la baza aprecierii globale a legii mai favorabile conform Deciziei CCR nr.265/2014, instanța trebuia să țină cont și de condițiile potențiale viitoare ale liberării condiționate, ceea ce presupune *sine qua non* că legea respectivă (fie ea cea veche) ar fi putut fi aplicabilă la liberarea condiționată. Într-o astfel de situație legea liberării condiționate este deci legea condamnării care poate deci ultraactiva la o dată ulterioară, pentru că la alegerea legii aplicabile condamnării s-a realizat deja o apreciere globală care a ținut cont și de instituția liberării condiționate.

Doar apariția unei legi noi, după acest moment, care să modifice substanțial condițiile liberării condiționate în favoarea persoanei condamnate ar fi putut pune problema aplicării și în acest caz a aplicării principiului legii penale mai favorabile și anume aplicarea retroactivă a acesteia nu potrivit art.5 NCP ci potrivit art.15 al.2 din Constituția României.

Cum însă nu suntem în această situație, ba chiar noul cod penal, ce ar putea constitui și în materia liberării condiționate o lege mai favorabilă pentru condamnări anterioare datei de 01.02.2014, prevede înăsprirea semnificativă a regulilor în materia liberării condiționate, instanțele (la palierul judecătoresc ce au în rază penitenciare și tribunalele superioare acestora) au aplicat vechiul cod penal pentru liberarea condiționată a persoanelor condamnate potrivit dispozițiilor legii penale vechi.

Dacă regimul juridic al liberării condiționate într-o asemenea situație este cel al dispozițiilor art.59 și urm. C.p. din 1968, pe baza argumentelor mai sus menționate, ne punem atunci întrebarea dacă nu cumva și revocarea eventuală a liberării condiționate nu ar trebui să se realizeze, chiar în cazul unor liberări condiționate intervenite după 01.02.2014, conform dispozițiilor art.61 C.p. din 1968.

Este astfel necesar ca Înalta Curte de Casație și Justiție să răspundă la o primă întrebare formulată și anume „În cazul intervenirii liberării condiționate din executarea unei pedepse privative de libertate, acordată potrivit dispozițiilor art.59 și urm. C.p. din 1968, dar după 01.02.2014, comiterea unei noi infracțiuni în interiorul restului rămas neexecutat din pedeapsă, ar duce la aplicarea art.61 C.p. din 1968 sau a art.102 al.4 NCP?”

Din perspectiva noastră intervenirea liberării condiționate după 01.02.2014 nu modifică esențial raportul juridic general legat de amenajarea tragerii la răspundere penală a unei persoane astfel încât analiza legii aplicabile revocării liberării condiționate trebuie să țină cont de succesiunea legilor penale în timp intervenite de la momentul condamnării definitive și până la momentul pronunțării definitive asupra revocării.

Considerăm că nu suntem în situația unei *lex tertia* prin stabilirea unei pedepse principale potrivit legii noi și revocarea beneficiului liberării condiționate din executarea unei alte pedepse potrivit art.61 C.p. din 1968 pentru că raporturile juridice de drept penal sunt diferite. Unul vizează tragerea la răspundere penală pentru fapta nouă săvârșită, iar celălalt vizează în principal amenajarea executării și a unei pedepse anterioare pentru care se dispune liberarea condiționată.

La aceste argumente ce țin de aplicarea legii penale în timp și considerațiile asupra practicii judiciare în materia liberării condiționate ce par să aibă în vedere raportul juridic de drept penal, astfel cum a fost mai sus menționat, s-ar adăuga și faptul că art.104 al.2 NCP este construit să se aplice unei liberări condiționate acordate conform legii noi. Astfel în textul de lege se face referire expresă la săvârșirea unei noi infracțiuni după liberarea condiționată și descoperită „în interiorul termenului de supraveghere”, noțiunea de termen de supraveghere fiind una specifică legii noi, legea veche necunoscând instituția supravegherii după acordarea liberării condiționate. Art.104 NCP în ansamblul său este legat de acordarea liberării condiționate potrivit legii noi, aspect confirmat și de primul caz de revocare prevăzut de alineatul 1 care face referire la nerespectarea obligațiilor specifice supravegherii. De asemenea prin art.105 NCP se reglementează (spre diferență de legea veche) posibilitatea anulării liberării condiționate dacă se descoperă că până la acordarea acesteia persoana condamnată mai săvârșise alte infracțiuni. Se face din nou referire directă la termenul de supraveghere, pentru că la alineatul 2 se reglementează posibilitatea ca, urmare a noii pedepse aplicate să se mențină liberarea condiționată, dar termenul de supraveghere va curge de la data primei liberări condiționate. Astfel, ambele instituții reglementate de art.104 și 105 NCP par indisociabil legate de acordarea liberării condiționate potrivit noului cod penal cu stabilirea supravegherii și, cu atât mai mult, nu ar putea fi aplicate unei liberări condiționate acordate potrivit codului vechi penal.

De felul răspunsului Curții depinde și formularea unei alte întrebări în cauză.

Astfel, o a doua întrebare ce trebuie adresată Înaltei Curți de Casație și Justiție este următoarea: „**În cazul în care Curtea apreciază că în cazul intervenirii liberării condiționate din executarea unei pedepse privative de libertate, acordată potrivit dispozițiilor art.59 și urm. C.p. din 1968, dar după 01.02.2014, comiterea unei noi infracțiuni în interiorul restului rămas neexecutat din pedeapsă ar duce la aplicarea art.61 C.p. din 1968, care este relevanța într-o situație precum cea de față, în cadrul soluționării unei cereri ulterioare întemeiate potrivit art.585 NCPP, a faptului că printr-o hotărâre anterioară aplicabilă persoanei condamnate s-a făcut aplicarea dispozițiilor art.104 al.2 NCP, iar nu ale art.61 C.p. din 1968?**”

Această chestiune ridică o importantă problemă a autorității de lucru judecat a unei hotărâri judecătorești în cazul unei pluralități de infracțiuni în care operațiunile necesare realizării unei eventuale contopiri a pedepselor impun descontopirea pedepsei rezultante. Astfel se pune întrebarea dacă în cazul în care aplicarea acelei pedepse rezultante ar fi fost generată de o eroare de apreciere a normelor de drept, acest aspect poate fi remediat în calea procedurală reglementată de art.585 NCPP.

Tribunalul remarcă importanța principiului autorității de lucru judecat în ansamblul principiilor de drept ce guvernează atât procesul penal, dar și cel civil *lato sensu*. Acest principiu are numeroase aplicații, plecând de la reglementarea căilor extraordinare de atac prin care se pot reforma doar pentru motive foarte restrictive hotărâri judecătorești definitive, punerea în executare a hotărârilor judecătorești, legătura cu aplicarea principiului *ne bis in idem*, ș.a.m.d. Este un principiu recunoscut de numeroase ori în analiza art.6 CEDO – dreptul

la un proces echitabil și un principiu general de drept dezvoltat la nivelul Uniunii Europene și receptat ca atare în jurisprudența C.J.U.E.

În materia contopirii pedepselor potrivit legii vechi, pe baza acestui principiu, jurisprudențial și doctrinar s-a stabilit că aplicarea unui spor la pedeapsă pe calea unei contopiri a pedepselor, leagă instanța care la o nouă contopire, recontopește și pedepsele pentru care s-a stabilit sporul, noua rezultantă trebuind să conțină un spor minim cu cel stabilit anterior.

Pe de altă parte tot jurisprudențial s-a stabilit că nu se încalcă autoritatea de lucru judecat atunci când spre exemplu se deduc incorect pe calea contopirilor perioade din pedeapsă considerate ca fiind executate, această eroare putând fi remediată pe calea contestației la executare.

De asemenea s-a apreciat că, în cazul unor contopiri parțiale (ce nu au ținut cont și de săvârșirea altor infracțiuni concurente, pentru care se stabiliseră definitiv pedepse la momentul realizării contopirii) o nouă contopire a pedepselor care să includă și pedepsele care „scăpaseră” contopirii anterioare, este în continuare posibilă și nu încalcă autoritatea de lucru judecat a precedentei contopiri.

Considerăm că în cauza de față, rezolvarea cauzei întemeiată pe dispozițiile art.585 NCPP implică o analiză asupra unei situații de fapt mai complexă decât cea care a dus instanța de fond (în cauza finalizată prin s.p. nr. 3148/2014 a Judecătorei Ploiești) la revocarea liberării condiționate și cumularea restului rămas neexecutat de 475 de zile din pedeapsa de 4 ani închisoare aplicată anterior petentului, pedepsei rezultante de 2 ani închisoare aplicată cu acea ocazie. Astfel, fiind necesară descontopirea pedepsei de 2 ani și 475 de zile închisoare în pedepsele componente (două pedepse de 1 an și 6 luni închisoare și restul rămas neexecutat de 475 de zile din pedeapsa de 4 ani închisoare aplicată petentului prin s.p. nr.1360/2013 a Judecătorei Ploiești) instanța nu va fi obligată în analiza instituțiilor de drept aplicabile pluralității de infracțiuni (tratamentul penal al recidivei și/sau al concursului de infracțiuni în speță) să cumuleze neapărat restul de 475 de zile vreunei alte pedepse corespunzătoare unei etape a analizei mai sus menționate, în baza art.104 al.2 NCP.

În afară de principiul caracterului echitabil care guvernează procesul penal, care ar impune stabilirea unei soluții corecte din punct de vedere juridic și care ar putea fi juxtapus principiului autorității de lucru judecat în sensul mai sus arătat, pentru că oricum autoritatea de lucru judecat a sentinței se va manifesta cu necesitate asupra pedepselor principale, analiza esențială ce va trebui efectuată ar trebui să se raporteze și la principiul nementinerii sau necreării unei situații juridice mai grele a petentului condamnat, cu atât mai mult cu cât acesta este titularul acțiunii menite să ducă la reducerea pedepsei ce o are de executat. Ca atare dacă principiul autorității de lucru judecat ar duce la menținerea unei “erori” în defavoarea persoanei condamnate (cum s-ar părea că e cazul în speță prin cumularea restului rămas de executat cu o altă pedeapsă rezultantă în condițiile în care regimul juridic prevăzut de art.61 C.p. din 1968 ar fi cel al contopirii restului rămas de executat cu pedeapsa nouă prin cumul juridic cu spor facultativ) atunci considerentele mai sus expuse ar face să primeze aplicarea principiilor caracterului echitabil al procesului penal și al aflării adevărului. Pe de altă parte și ajungerea la o concluzie finală ce ar face ca pedeapsa executabilă a inculpatului să depășească data de 07.11.2019 ar face să primeze aplicarea principiului *non reformatio in pejus*, cu consecința menținerii pedepselor executabile în prezent de către inculpat.

Se pune prin urmare întrebarea principală în cauză care ar fi ordinea operațiunilor juridice necesar a fi efectuate pentru soluționarea cererii formulate conform art.585 NCP atât în cazul reținerii sau nereținerii autorității de lucru judecat a s.p. nr.3148/2014 a Judecătorei

Ploiești sub aspectul cumulării unei pedepse de 2 ani închisoarea cu un rest de 475 de zile rămas neexecutat conform art.104 al.2 NCP..

Formulăm astfel o a treia întrebare (principală) Înaltei Curți de Casație și Justiție: „**În aplicarea art.585 NCPP unei situații precum cea în speță, a unei persoane condamnate definitiv în anul 2013 pentru 4 infracțiuni comise în perioada 2009-2011, în anul 2015 pentru 4 infracțiuni comise în anul 2011 și anterior în anul 2015 pentru 2 infracțiuni comise la 14.07.2014 în concurs cu cele imediat anterior menționate, dar în recidivă postcondamnatorie față de primele, după liberarea condiționată din executarea pedepsei pentru acestea survenită la 21.05.2014 cu rest rămas neexecutat de 475 de zile închisoare, care este ordinea și legea penală aplicabilă operațiunilor necesare modificării pedepsei potrivit instituțiilor potențial aplicabile în cauză – concurs de infracțiuni, recidivă și revocare beneficiu liberare condiționată, atât din perspectiva aplicării sau neaplicării a autorității de lucru judecat a unei sentințe anterioare cu consecința cumulării restului rămas neexecutat de 475 de zile unei pedepse intermediare potrivit art.104 al.2 NCP?**”

În mod necesar de alegerea ordinii corecte a aplicării instituțiilor de drept penal cu incidență potențială în cauză depinde corecta soluționare a cauzei, condiție principală menționată de art.475 NCPP pentru ca o întrebare preliminară să fie adresată Curții. În egală măsură răspunsul la această întrebare principală depinde și de răspunsul la celelalte două întrebări anterioare.

Astfel, impunerea autorității de lucru judecat a s.p. nr.3148/2014 a Judecătoria Ploiești sub aspectul menționat, ar face imposibilă analizarea situației existenței concursului infracțiunilor judecate prin s.p. nr.309/2015 față de cele ce au făcut obiectul contopirii prin s.p. nr.1630/2013 ale Judecătoria Ploiești. Dacă s-ar reține că este obligatorie revocarea liberării condiționate din pedeapsa de 4 ani închisoare aplicată prin s.p. nr.1630/2013 și cumularea restului rămas neexecutat cu pedeapsa rezultantă de 2 ani închisoare aplicată prin s.p. nr.3148/2014 a Judecătoria Ploiești, atunci nu vedem cum ar mai fi posibilă contopirea pedepselor ce au compus rezultanta de 4 ani închisoare executată parțial până la liberarea condiționată cu infracțiuni judecate ulterior revocării liberării condiționate. Cumularea restului rămas neexecutat cu o altă pedeapsă presupune că partea din pedeapsa ce s-a executat până la liberarea condiționată rămâne executată definitiv, or, efectul unei noi contopiri a pedepselor componente din rezultanta de 4 ani închisoare ar presupune că acestea nu au fost încă executate pentru că se va emite un nou mandat de executare al pedepsei.

Ca atare, alegerea unei astfel de soluții juridice prin care să se mențină indivizibilitatea pedepsei de 2 ani și 475 de zile închisoare mai sus menționate, ar presupune, cel mai probabil, spre diferență de cum a procedat Judecătoria Moreni în primă instanță, să se realizeze contopirea pedepselor componente ale rezultantei de 2 ani închisoare aplicată prin s.p. nr.309/2015 a Judecătoria Ploiești cu această pedeapsă de 2 ani și 475 de zile închisoare aplicată prin s.p. nr.3148/2014 a Judecătoria Ploiești (infracțiunile ce au stat la baza condamnărilor din aceste sentințe fiind concurente). Se remarcă însă că rezultanta finală ar fi mai gravă pentru inculpat decât situația actuală pentru că ar fi aplicabile dispozițiile noului cod penal concursului de infracțiuni, pentru că în termenii concursului ar fi infracțiuni comise după 01.02.2014 (infracțiunile comise în 14.07.2014). La pedeapsa de 2 ani și 475 de zile închisoare ar trebui adăugate astfel câte o treime din cele 4 pedepse de 2 ani închisoare corespunzătoare infracțiunilor săvârșite în anul 2011 și judecate prin s.p. nr. 309/2015 a Judecătoria Ploiești, deci 2 ani și 8 luni închisoare (o pedeapsă mai mare decât rezultanta de 2 ani închisoare ce ar avea-o momentan de executat cumulat petentul).

În situația în care se apreciază că rezolvarea situației juridice a petentului potrivit art.585 NCPP, trebuie să se realizeze global și fără ca s.p. nr.3148/2015 a Judecătorei Ploiești să aibă autoritate de lucru judecat în sensul mai sus menționat, se cere, într-adevăr soluționată chestiunea concurenței mai multor infracțiuni "două câte două" astfel cum s-a expus anterior.

În practică soluțiile alese de instanțe acestei probleme (sub imperiul legii vechi) au fost diferite, dacă nu din perspectiva unor pedepse rezultante finale, cel puțin din perspectiva tehnicii juridice alese.

Remarcăm faptul că, potrivit codului penal anterior, regimul juridic al recidivei postcondamnatorii fiind apropiat de cel al concursului de infracțiuni din perspectiva tratamentului sancționator, era mai puțin important dacă la contopirea pedepselor se făcea aplicarea dispozițiilor art.34 lit.b C.p. din 1968 sau ale art.39 al.1 din același act normativ.

Din perspectiva noastră soluționarea corectă a problemei în discuție, presupunea contopirea într-o aceeași etapă a tuturor infracțiunilor, pe baza regulilor prevăzute de art.34 C.p. din 1968, iar nu contopirea în două etape potrivit regulilor de la concurs sau intercalat cumva a regulilor specifice recidivei postcondamnatorii respectiv ale concursului de infracțiuni.

Existența concurenței între prima și a doua categorie de infracțiuni și apoi între a doua și a treia categorie de infracțiuni îndreptățește la această soluție. Astfel, prin voința legiuitorului (manifestată în art.36 C.p. din 1968) contopirile ulterioare făceau ca toate pedepsele intrate în componența ultimei rezultante să nu fie considerate ca fiind executate decât pe baza noului mandat de executare al pedepsei emis. Prin contopirea infracțiunilor din prima categorie cu cele din a doua categorie, infracțiunile ce au stat la baza condamnării inițiale nu sunt astfel considerate ca definitiv soluționate decât potrivit noii contopiri. Astfel nu am avea de ce să considerăm că ar mai trebui aplicat regimul juridic al recidivei sau al pluralității intermediare din perspectiva ultimei categorii de infracțiuni față de infracțiunile din prima categorie. Acest regim juridic al recidivei sau al pluralității intermediar s-ar fi aplicat doar dacă ar fi lipsit condamnarea pentru infracțiunile din a doua categorie.

De asemenea sistemul cumulului juridic cu spor variabil era suficient de flexibil pentru a ține cont la individualizarea rezultantei de aspectul că unele dintre infracțiunile contopite ar fi fost săvârșite după intervenirea unei prime condamnări pentru unii dintre termenii noului concurs de infracțiuni.

Soluția aleasă rezolva și problema existenței unui anume element arbitrar și anume data potențial diferită de judecare a infracțiunilor termeni ai concursului de infracțiuni atât cu cele pentru care intervine prima condamnare, dar și cu cele săvârșite după prima condamnare. Aceste infracțiuni sunt cele suficient de vechi pentru a fi în concurs cu cele din prima categorie și judecate suficient de târziu pentru a fi în concurs și cu cele din ultima categorie. Astfel, dacă infracțiunile menționate ar fi fost judecate înaintea judecării ultimelor infracțiuni săvârșite (dar totuși după comiterea acestor infracțiuni), cu suficient timp înainte astfel încât să fie cunoscute de instanța ce judecă infracțiunile din această ultimă categorie, atunci s-ar fi realizat contopirea pedepselor pentru toate primele infracțiuni săvârșite înainte de judecarea infracțiunilor cele mai recente. Într-o atare situație stabilirea unei pedepse rezultante inclusiv pentru primele infracțiuni judecate, pedeapsă rezultantă aplicată însă după momentul comiterii infracțiunilor celor mai recente ar fi făcut inaplicabile regulile de la recidivă sau pluralitate intermediară pentru ultima categorie și s-ar fi contopit și aceste pedepse cu toate celelalte. Pentru identitate de rațiune s-ar impune aceeași soluție și dacă infracțiunile de categorie intermediară (concurente și cu primele pentru care a intervenit condamnarea și cu ultimele infracțiuni săvârșite) sunt judecate după cele mai recent săvârșite.

Chiar dacă, pe de o parte, regimul actual al recidivei postcondamnatorii s-a schimbat, după cum nici tratamentul penal al concursului de infracțiuni nu mai este atât de flexibil, considerăm că aceeași soluție ar trebui aplicată și în cazul de față, cu amendamentul că la tratamentul concursului de infracțiuni trebuie ținut cont de dispozițiile legii noi, față de comiterea unor infracțiuni sub imperiul legii noi și aplicarea astfel a art.10 LPANPC.

Cum nu se poate face abstracție de faptul că infracțiunile judecate potrivit s.p. nr.1630/2013 a Judecătorei Ploiești sunt concurente cu cele judecate potrivit s.p. nr.309/2015 a Judecătorei Ploiești, iar acestea din urmă sunt concurente cu cele judecate prin s.p. nr.3148/2014 a Judecătorei Ploiești, iar darea eficacității regulilor concursului de infracțiuni nu ar fi posibilă dacă s-ar aplica în vreun fel regulile recidivei post-condamnatorii ce ar viza doar o parte din termenii concursului, atunci ar trebui contopite toate infracțiunile ce au făcut obiectul acestor sentințe cu neaplicarea regulilor specifice recidivei sau revocării liberării condiționate. Vor fi deduse din pedeapsa rezultantă (stabilită conform noii legi penale, pentru că ultimele infracțiuni sunt săvârșite după 01.02.2014) toate perioadele considerate ca fiind executate, cu începere din 09.09.2011 și până în prezent (cu excepția intervalului 22.05.2014 – 20.07.2014 când petentul a fost liber).

Față de aceste aspecte, constatând îndeplinite condițiile prevăzute de art.475 NCPP, de răspunsul la aceste întrebări depinzând soluționarea cauzei, la acestea nu a fost dat încă un răspuns și nici nu au fost demarate demersurile pentru pronunțarea unui recurs în interesul legii cu acest obiect, iar Tribunalul este ultima instanță în cauză, va fi sesizată Înalta Curte de Casație și Justiției – Completul privind dezlegarea unor chestiuni de drept cu cele 3 întrebări mai sus menționate, urmând a fi suspendată judecarea cauzei până la soluționarea chestiunilor de drept de către instanța supremă.

**PENTRU ACESTE MOTIVE
ÎN NUMELE LEGII
DISPUNE:**

În baza art.475 NCPP sesizează Înalta Curte de Casație și Justiție cu soluționarea următoarelor chestiuni de drept:

1. În cazul intervenirii liberării condiționate din executarea unei pedepse privative de libertate, acordată potrivit dispozițiilor art.59 și urm. C.p. din 1968, dar după 01.02.2014, comiterea unei noi infracțiuni în interiorul restului rămas neexecutat din pedeapsă, ar duce la aplicarea art.61 C.p. din 1968 sau a art.102 al.4 NCP?

2. În cazul în care Curtea apreciază că în cazul intervenirii liberării condiționate din executarea unei pedepse privative de libertate, acordată potrivit dispozițiilor art.59 și urm. C.p. din 1968, dar după 01.02.2014, comiterea unei noi infracțiuni în interiorul restului rămas neexecutat din pedeapsă ar duce la aplicarea art.61 C.p. din 1968, care este relevanța într-o situație precum cea de față, în cadrul soluționării unei cereri ulterioare întemeiate potrivit art.585 NCPP, a faptului că printr-o hotărâre anterioară aplicabilă persoanei condamnate s-a făcut aplicarea dispozițiilor art.104 al.2 NCP, iar nu ale art.61 C.p. din 1968?"

3. În aplicarea art.585 NCPP unei situații precum cea în speță, a unei persoane condamnate definitiv în anul 2013 pentru 4 infracțiuni comise în perioada 2009-2011, în anul 2015 pentru 4 infracțiuni comise în anul 2011 și anterior în anul 2015 pentru 2 infracțiuni comise la 14.07.2014 în concurs cu cele imediat anterior menționate, dar în recidivă postcondamnatorie față de primele, după liberarea condiționată din executarea pedepsei pentru acestea survenită la 21.05.2014 cu rest rămas neexecutat de 475 de zile

închisoare, care este ordinea și legea penală aplicabilă operațiunilor necesare modificării pedepsei potrivit instituțiilor potențial aplicabile în cauză – concurs de infracțiuni, recidivă și revocare beneficiu liberare condiționată, atât din perspectiva aplicării sau neaplicării a autorității de lucru judecat a unei sentințe anterioare cu consecința cumulării restului rămas neexecutat de 475 de zile unei pedepse intermediare potrivit art.104 al.2 NCP?

Suspendă judecarea cauzei până la soluționarea chestiunilor de drept de către Înalta Curte de Casație și Justiție.

Fără cale de atac.

Pronunțată în ședința publică din data de 11.03.2016.

JUDECĂTOR
P.D.C.

GREFIER
S.C.

j.f. R.C.

Jud. Moreni

D.xxxxx

Tehnored /CPD 2 ex/11.03.2016